

Stadsklooster

ZUTPHEN

Beleidsplan 2019-2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
1.1. Van middeleeuws klooster naar hedendaags 'stadsklooster'	4
1.2. De opbouw van dit document.....	4
2. Doelstelling Stichting Stadsklooster Zutphen.....	5
2.1. Wat is een 'stadsklooster'?	5
2.2. Het doel van de Stichting Stadsklooster Zutphen.....	5
2.3. Middelen om dat doel te bereiken	5
3. Bouwstenen.....	6
3.1. Kloostergemeenschap.....	6
3.2. Activiteiten	6
3.3. Ruimten	6
3.4. Regelmaat.....	6
4. Organisatorische aspecten	7
4.1. De organisatie in het afgelopen jaar	7
4.2. Borging binnen de geloofsgemeenschappen in Zutphen en Warnsveld	7
4.3. Organisatievorm groeit mee met de groei van de kloostergemeenschap.....	7
4.4. De organisatie in 2019-2020.....	8
5. Terugblik en vooruitblik.....	9
5.1. Wat is er in het afgelopen jaar (2018-2019) tot stand gekomen?	9
5.2. Liturgie-ontwikkeling (maandag)Avondgebed	9
5.3. Voorgenomen activiteiten	9
Bijlage 1: Kloosterleven in Zutphen in historisch perspectief	11
Bijlage 2: Folder 'Plekken van Rust en Inspiratie' Stadsklooster Zutphen.....	15

Voorwoord

Op 8 november 2019 is de Stichting Stadsklooster Zutphen ingeschreven bij de notaris. Een heuglijk feit dat opnieuw een mijlpaal betekent voor de ontwikkeling van het Stadsklooster Zutphen. Voorafgaand daaraan presenteerden de initiatiefnemers van het stadsklooster op 26 september 2018 een visiedocument, en organiseerden zijn op 18 mei 2019 een Startdag.

In het visiedocument is de ambitie uitgesproken om binnen een jaar te groeien naar een stichting met ANBI-status. Die ambitie is nu voor een belangrijk deel gerealiseerd met de vestiging van de stichting.

Dit eerste beleidsplan van de stichting ondersteunt onze aanvraag voor een ANBI-status.

In de middeleeuwen was het klooster een vertrouwd verschijnsel in de stad Zutphen. In de stad zijn nog steeds overblijfselen te vinden van het Agnietenklooster, het Dominicanenklooster en het Kapittelklooster. Verder verhaalt de geschiedenis over het Klooster Galilea, en recentelijk zijn bij opgravingen restanten gevonden van het klooster 'Moeders van het Rondeel'.

Kloosters speelden een door het christelijk geloof geïnspireerde belangrijke rol in de samenleving. Helaas is in de tijd van de Reformatie veel van de kloosters verloren gegaan. Het is dan ook opmerkelijk dat in een tijd van secularisatie opnieuw blijkt dat veel mensen op zoek zijn naar plekken van rust en inspiratie.

Dit Beleidsplan geeft nader vorm aan een verlangen van een groep christenen in Zutphen om iets te betekenen voor mensen die op zoek zijn naar rust, stilte en schoonheid. We hopen dat dit mag bijdragen aan de realisatie van dit verlangen.

1. Inleiding

1.1. Van middeleeuws klooster naar hedendaags 'stadsklooster'

In het middeleeuws klooster vormen kloosterlingen een kloostergemeenschap waar in zij God willen dienen en de nabijheid van God en Jezus Christus zoeken. Vanuit het christelijk geloof willen zij van betekenis zijn voor de mensen in de samenleving. Zij verblijven in de ruimten van het klooster waarin zij zich vrijwillig onderwerpen aan een patroon van vaste activiteiten. Een patroon dat zich zet in ruimten en regelmaat: variërend in ruimte: in ruimten in het klooster, en op plaatsen buiten het klooster. En met regelmaat, variërend in de tijd met cycli over de dag, de week, de maand en het jaar.

De kloostergemeenschap voorzag in een behoefte. Het bood de stilte, rust, bescherming en inspiratie voor hun godgewijde activiteiten. In *bijlage 1* is korte beschrijving van het kloosterleven in Zutphen in historisch perspectief opgenomen. Hieruit blijkt dat er al vanuit de vroegchristelijke kerk tot op heden steeds wisselende vormen van kloostergemeenschappen zijn geweest: soms in afzondering, en soms ook juist in 'de stad'. Naast het uitgangspunt dat deze kloostergemeenschappen van betekenis waren voor de kloosterlingen, waren zij zeker ook van betekenis voor de samenleving.

De stichting signaleert met enige regelmaat uitingen - in media of boeken - die uiting geven aan een zeker gemis van spiritualiteit in onze gesecculariseerde samenleving.

Een stadsklooster zou in deze behoefte kunnen voorzien. En het stadsklooster Zutphen sluit zich aan in rij van stadskloosters die in de afgelopen 10 jaar her en der in het land zijn ontstaan, en die ook op die behoefte in willen spelen.

1.2. De opbouw van dit document

Dit document gaat in *hoofdstuk 2* in op de vraag wat een stadsklooster is, en waarom daar in Zutphen plannen voor zijn gemaakt.

In *hoofdstuk 3* volgt onze visie op het Stadsklooster Zutphen.

Hoofdstuk 4 beschrijft de organisatorische aspecten van het Stadsklooster Zutphen.

Tenslotte beschrijft *hoofdstuk 5* wat in het eerste (informele) jaar van het Stadsklooster Zutphen is bereikt, en wat onze plannen voor het komende jaar zijn.

2. Doelstelling Stichting Stadsklooster Zutphen

2.1. Wat is een 'stadsklooster'?

De laatste jaren is de term 'stadsklooster' steeds meer in gebruik. In veel grotere steden, maar ook op het platteland verschijnen nieuwe vormen van het oude kloosterconcept. Vaak worden die kloosters aangeduid als 'stadsklooster'. We vinden dergelijke kloosters in bijvoorbeeld Groningen, Jorwerd, Haarlem, Noordwelle en Middelburg.

In deze verschillende (stads-)kloosters is de overeenkomst dat er gezocht wordt om iets te bieden voor mensen die op zoek zijn naar rust, bezinning, schoonheid.

2.2. Het doel van de Stichting Stadsklooster Zutphen

De stichting heeft ten doel:

- a. Het creëren en in stand houden van plekken van rust, inspiratie, spiritualiteit, gastvrijheid en aandacht voor mensen onderweg in verbondenheid met de stad Zutphen en haar geloofsgemeenschappen. De stichting doet dit vanuit een gedeeld christelijk geloof.
- b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

2.3. Middelen om dat doel te bereiken

De stichting tracht haar doel te bereiken met alle mogelijke wettige middelen en voorts door:

- a. Bestaande activiteiten van kerken en geloofsgemeenschappen in Zutphen, die verbonden zijn met ons doel, breder bekend te maken;
- b. De kloostertraditie op eigentijdse wijze vorm te geven, waarbij de functies die kloosterruimten bekleeden en het dagritme van de kloosterlingen leidraad zijn;
- c. Het bieden van aanvullende activiteiten en/of voorzieningen, waarin de kerken en geloofsgemeenschappen niet zelf voorzien.

3. Bouwstenen

3.1. Kloostergemeenschap

In onze visie bestaat een klooster niet in de eerste plaats uit een gebouw, maar uit een kloostergemeenschap. Deze vormt de kern van 'het klooster'. In beginsel wordt het 'Stadsklooster Zutphen' op dit moment gevormd door de initiatiefnemers. En iedereen die zich aan wil sluiten bij onze missie is welkom.

3.2. Activiteiten

De activiteiten van het Stadsklooster Zutphen bestaan in Bijbellezen, lofprijzing en gebed, mediteren, arbeid verrichten, wandelen, eten en drinken.

3.3. Ruimten

In de vertaling van het middeleeuws kloosterconcept naar een hedendaags stadsklooster is het nuttig om stil te staan bij de (meer)waarde van een stenen kloostergebouw. Dit klooster vormt geen doel op zich, maar ontleent zijn waarde in het gebruik ervan. En in die waarde vervult een klooster (als geheel) meerdere functies, die vaak in de afzonderlijke ruimten (binnen en buiten) het best tot hun recht komen.

Veel voorkomende kloosterruimten zijn bijvoorbeeld: Kapel, Meditatieruimte, Kloostertuin, Kloostergang, Refter (eetzaal), en Gastenverblijven

Het is goed om bij het nadenken over hedendaagse vormen van een kloosterconcept expliciet stil te staan bij die verschillende functies.

3.4. Regelmaat

De activiteiten in het klooster zijn ingedeeld volgens vaste ritmen in de tijd: verschillende gebedstijden verdeeld over de dag; wekelijkse terugkerende activiteiten, maandelijkse en jaarlijkse.

4. Organisatorische aspecten

4.1. De organisatie in het afgelopen jaar

Voor het afgelopen jaar (2018-2019) was ons doel 'het organiseren van meer gelegenheden in Zutphen voor stilte, bezinning en inspiratie - passend binnen onze missie'.

We zijn gestart met enkele basisactiviteiten vanaf het moment dat het initiatief werd gedragen door de geloofsgemeenschappen in Zutphen en Warnsveld (zie ook de volgende paragraaf).

De initiatiefnemers waren eindverantwoordelijk en vroegen op dat moment geen financiële ondersteuning voor het concept als geheel. Voor individuele activiteiten is zo nodig een apart verzoek om steun bij de geloofsgemeenschappen ingediend. Ook mochten wij welwillende financiële steun van particuliere ondernemingen in de stad ervaren. Voor de Startdag op 18 mei hebben wij een sluitende begroting van inkomsten en uitgaven weten te realiseren. Op deze wijze zijn de geldstromen binnen het stadsklooster nog tot een minimum beperkt gebleven. Daarbij groeide de wens om ook de zakelijk aspecten van het stadsklooster op goede en transparante wijze naar onze geldschieters te kunnen verantwoorden, hetgeen ons verder gestimuleerd heeft de mogelijkheden van een stichting te overwegen.

4.2. Borging binnen de geloofsgemeenschappen in Zutphen en Warnsveld

Om het Stadsklooster te positioneren en te borgen in het geheel van bestaande kerkgemeenschappen is het Platform van christelijke geloofsgemeenschappen in Zutphen en Warnsveld (via haar Stuurgroep) gevraagd om het initiatief van het Stadsklooster te steunen d.m.v.:

1. Het beschikbaar stellen van website 'Geloven in Zutphen' t.b.v. communiceren activiteiten van het Stadsklooster;
2. Het aanbieden van de Stuurgroep als verbindende factor tussen het stadsklooster en de geloofsgemeenschappen in Zutphen en Warnsveld.

4.3. Organisatievorm groeit mee met de groei van de kloostergemeenschap

De organisatievorm van de kloostergemeenschap zal altijd toegesneden moeten zijn op de omvang van de activiteiten en het aantal vrijwilligers dat hierbij actief is.

4.4. De organisatie in 2019-2020

Op 22 oktober hebben wij als Stadsklooster Zutphen gesproken over onze organisatievorm.

Wij zijn als groep stadskloosterlingen de afgelopen jaren steeds meer naar elkaar toegegroeid en vormen nu al daadwerkelijk een gemeenschap die zich herkent in, en verbonden voelt met onze gemeenschappelijke doelstelling. Voor ons ligt daar ook de kern van ons stadsklooster-zijn. Wij zoeken niet ons doel op organisatorische wijze te realiseren, maar door het zelf inhoud te geven als stadsklooster-gemeenschap.

Wij onderkennen dat het goed is om samen te zoeken naar regels, zeker voor de situatie dat onze stadsklooster in omvang toeneemt. Regels m.b.t. besluitvorming, het toelaten van nieuwe leden, etc. Wij willen daarbij niet voorbijgaan aan ervaringen van anderen, of het wiel opnieuw uitvinden. Tegelijkertijd herkennen wij ons niet in de opties die er zijn om ons te vormen tot pioniersplek binnen de PKN. Wij ervaren dit als een eenzijdige ontwikkeling van ons oecumenisch gegroeide en samengestelde stadsklooster. We ervaren wel verbondenheid met zogeheten 'monastieke initiatieven'.

Uitgebreid hebben wij van gedachten gewisseld over de vraag hoe (een geformaliseerde) kloostergemeenschap zich verhoudt tot een stichtingsbestuur. Zoals hiervoor al is verwoord ervaren wij op dit moment nog niet de noodzaak om regels vast te leggen - als voorwaarde voor het in het leven roepen van een stichting. Wij hebben ervaren dat in wat ons bijeen gebracht heeft en drijft, wij ook met kleine en grotere dingen verrast en gezegend worden. Wij hebben geen ambities in termen van 'meer' of 'beter', maar zijn blij en dankbaar met wat ons bindt. Wij realiseren ons dat in het geval wij verantwoordelijkheid zouden moeten gaan dragen over betaalde krachten of roerende zaken, dat dit vereist dat de beslisregels en bevoegdheden duidelijk afgebakend moeten zijn.

Als stadskloostergemeenschap zien wij de vorming van een stichting op dit moment uitsluitend als noodzakelijk middel om de doelstelling van het stadsklooster te borgen, en voor het goed verantwoorden van inkomsten en uitgaven. Daarvoor is een drietal uit ons midden de vrijmoedigheid gegeven de Stichting Stadsklooster Zutphen in het leven te roepen. De doelstelling van deze stichting komt geheel overeen met het doel van (nog informele) stadskloostergemeenschap.

Het oprichten van deze stichting is op 8 november 2019 gepasseerd bij de notaris.

5. Terugblik en vooruitblik

5.1. Wat is er in het afgelopen jaar (2018-2019) tot stand gekomen?

1. We starten nadat de Stuurgroep van het Platform Zutphen steun heeft betuigd aan (de definitieve vorm van) dit document;
2. Daarna starten wij om met het presenteren van alle christelijk meditatieve activiteiten in een overzichtelijke folder (à la 'folder Oxford') (zie *bijlagen 4 en 5*);
3. We organiseren in het voorjaar van 2019 een 'Startdag' om het Stadsklooster bekend te maken en de mogelijkheden verder te verkennen.

5.2. Liturgie-ontwikkeling (maandag)Avondgebed

Vanaf onze startdag (18 mei) hebben we als stadskloosterlingen verschillende liturgische vormen uitgetoetst. We zijn toegegroeid naar een vorm die ons past, met schoonheid, verstillend en oecumene.

Net als in het klooster zingen we veel en is er ook een voorzanger. We starten de avond met een liturgische opening waarin de kloosterkaars een centrale plaats inneemt. Het licht van deze kaars herinnert ons aan de aanwezigheid van Christus in ons midden. Hierna is er de mogelijkheid om zelf een kaarsje aan te steken als een vorm van gebed. Aansluitend zingen we een lied dat past bij de avond of bij de tijd van het jaar. De liturgie wordt vervolgd door het zingen van een psalm op monastieke wijze. Dit uit zich in melodie, maar ook in het feit dat er afwisselend wordt gezongen door de voorzanger en de overige kloosterlingen.

Tijdens het avondgebed is er ook een Bijbellezing die aansluitend in een stilte van 10 minuten wordt doordacht, wordt eigen gemaakt in verbondenheid met de Geveer van deze woorden. De stilte wordt afgesloten met een gebed, waarna eenieder de mogelijkheid heeft om kort een gebed voor God te brengen. We sluiten de gebeden af met het oecumenisch 'Onze Vader'. Tot slot zingen we met elkaar in lied uit Taizé, en is er de mogelijkheid om een zegen te ontvangen.

Daarna verlaten wij in stilte de kapel.

5.3. Voorgenomen activiteiten

- Voor zover daar behoefte aan is de gaten in het aanbod (verdeling over de week) dichten;
- Organiseren van meditatieve wandelingen in en om Zutphen; een wekelijkse wandeling vanaf een vast vertrekpunt (een van de kerken?) We beginnen met een kort ochtendgebed, waarna

we in stilte gaan lopen. In eerste instantie volgen we de drieslag van Nykleaster: stilte - bezinnen - verbinden;

- We onderzoeken de mogelijkheden voor het organiseren van 'Choral Evensongs', zo mogelijk in combinatie met napraten in een café. Uitgangspunt hiervoor dat bestaande initiatieven niet doorkruist, maar liever versterkt worden;
- Opstellen van een eigen (leef)regel;
- (Verder) nadenken over wijze invulling van liturgie;
- Retraitedagen organiseren;
- In gesprek met jongeren (Taize, Diepenveen);
- Maken VVV-stadswandeling 'Zutphense kloosters'
- Virtuele rondleiding in ons klooster op internet:
Een interactieve webpagina waarin vanuit de verschillende kloosterruimten de link wordt gelegd met de functie van die ruimte, en onze hedendaagse invulling van die functie. Met daarin verwijzing naar onze activiteiten

COLOFON

Bron: Stichting Stadsklooster Zutphen

(I): www.stadskloosterzutphen.nl

(E): info@stadskloosterzutphen.nl

Auteur: Adriaan Roskam

Vastgesteld door het bestuur van de Stichting Stadsklooster Zutphen d.d. 19 november 2019

RSIN-nr. 860590598

ANBI-status: aanvraag is in gang gezet

Bijlage 1: Kloosterleven in Zutphen in historisch perspectief

Onderstaande beschrijving van de historie van het kloosterleven is voor een belangrijk deel gebaseerd op een artikel van prof. dr. Peter Nissen (hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Nijmegen¹) in een brochure die verscheen ter gelegenheid van de Open Kloosterdag op 23 maart 2003. En verder op een folder van de Broederenkerk, de 'Gids Sint Walburgiskerk en Librije', het 'Fotoboek Zutphen' en verschillende artikelen op MijnGelderland.nl, DeStentor.nl, en ContactZutphen.nl.

De wortels van het christelijke kloosterleven liggen in het kluizenaarsleven. Vanaf het eind van de derde eeuw trokken christenen zich terug in de woestijn om de wereld en de 'grote' kerk te ontvluchten en God in de eenzaamheid te zoeken.

In de vierde eeuw, toen er een einde kwam aan de vervolging van christenen in het Romeinse Rijk, werd het kluizenaarsleven een alternatief voor het martelaarschap: het was een levensgetuigenis voor Jezus. Rond een ervaren kluizenaar vestigden zich leerlingen en zo ontstonden kleine gemeenschappen. Sommige leermeesters stelden een regel op voor hun leerlingen en brachten deze samen in een ommuurd complex: het klooster (van het Latijnse woord 'claustrum': muur, afsluiting]. In Cappadocië, het huidige Turkije, bracht bisschop Basilius tegen het eind van de vierde eeuw het kloosterleven terug in de bewoonde wereld - de stad - en in het kerkelijk leven. De kloosters gingen vanaf dat moment een rol spelen in de ziekenzorg en het onderwijs.

Benedictus

Ook in het Westen werden mannen en vrouwen, gegrepen door het geheim van God, aangetrokken tot een vorm van religieus gemeenschapsleven. Bisschop Augustinus vormde in Hippo (Noord-Afrika) een gemeenschap van samenwonende priesters, waarvoor hij een regel opstelde (de Regel van Augustinus).

De organisator van het westerse monnikenleven is Benedictus van Nursia, die in het begin van de zesde eeuw een regel opstelde die gekenmerkt wordt door evenwichtigheid. Hij zag de kloostergemeenschap als een gezin rond de abt (= vader) en als een "oefenschool voor het dienen van de Heer" In het leven van de kloosterlingen kwam er evenwicht tussen gebed en arbeid ("ora et labora", zoals later de kenspreuk van de benedictijnen luidde).

Bedelorden

¹ Nu: 'Radboud Universiteit'

In de hoge Middeleeuwen deden zich veel veranderingen in de samenleving voor. De steden ontstonden, met rijke burgers, maar ook met nieuwe armen. De universiteiten verdrongen de kloosterscholen als centra van wetenschap en onderwijs. Het kloosterlijk antwoord op deze nieuwe uitdagingen werd gevormd door de zogenaamde bedelorden. Franciscus van Assisi 'verloofde' zich in 1208 met 'vrouwe armoede' en stichtte de orde van de franciscanen of minderbroeders, die zich vooral richtte op de zielzorg in de volkswijken. Dominicus de Guzman stichtte een orde voor de prediking en de geloofsverdediging, de *dominicanen of predikheren*, die een grote rol gingen spelen aan de universiteiten (de beroemdste theoloog van de Middeleeuwen, Thomas van Aquino, was een dominicaan), maar ook in de Inquisitie.

Kapittelklooster

Tot aan de definitieve doorwerking van de Hervorming in Zutphen was de St. Walburgiskerk een collegiale- of kapittelkerk: er was een college van geestelijken, een kapittel aan verbonden. Vermoedelijk is dit kapittel in de loop van de 11^e eeuw ontstaan. De landsheren, graven van Zutphen, later graven en hertogen van Gelre, benoemden de twaalf kapittelheren of kanunniken en het representatieve hoofd van het kapittel, de proost. De proost, deken en kapittelheren leefden aanvankelijk als broeders in een kloosterlijke gemeenschap, al waren ze geen kloosterlingen, maar wereldlijke geestelijken die volgens een bepaalde regel leefden (vandaar 'canonici' of kanunniken). In de loop van de 13^e eeuw wordt de samenwoning opgeheven. Het Kapittelklooster is gevestigd in 2 gebouwen achter de Walburgiskerk (waaronder nu het huis van een vioolbouwer). Tegenover het huis van de vioolbouwer staat het huis van de Proost van het Kapittel van Sint Walburg. Dit huis is rond 1200 gebouwd als onderdeel van het Kapittelklooster.

Dominicanenklooster

Dit klooster werd in 1293 gesticht door Margeretha van Vlaanderen, echtgenote van graaf Reinoud I van Gelre. De Broederenkerk is rond 1300 gebouwd als kerk van dit klooster. De kerk maakte deel uit van een veel groter complex. Overgebleven zijn nog de kloostergang en het refter. In het Broederenklooster in Zutphen opent in de loop van 2018 een klein hotel. Het klooster zelf wordt zo veel mogelijk in oorspronkelijke staat teruggebracht.

Klooster 'Moeders van het Rondeel'

De toren 'Dat Rondeel' stamt uit de dertiende eeuw en was onderdeel van de stadsommuring en toenmalige Engespoort in de noordelijke stadsmuur van de Oude Stad. Rond 1325 raakte de oude stadsmuur in onbruik nadat de bakstenen stadsommuring van de Nieuwstad was voltooid. In 1334 werd het vrouwenklooster 'Moeders van het Rondeel' gesticht in of tegen de oude verdedigingstoren 'Rondeel'.

Door schenkingen en aankoop breidde het klooster zich in de loop van de eeuwen uit. Het omvatte min of meer het hele huidige Hagepoortplein tot aan de Berkel. In 1596, tijdens de Reformatie, werd het huis onder dwang van het stadsbestuur gesloten².

Agnietenklooster

Het vrouwenklooster Agnietenconvent in Zutphen ontstond uit twee in 1397 geschonken huizen, waarvan een van Hendrik Adaman. Daarom wordt het klooster ook wel 'Adamshuis' genoemd. Deze huizen werden kort na 1575 vervangen door het huidige pand, dat gebruikt werd als refectorium (eetzaal) en dormitorium (slaapzaal).

Aan de straatkant zaten geen vensters omdat de zusters contact met de buitenwereld meden. De vensters die tegenwoordig te zien zijn, dateren uit de negentiende eeuw. De kapel rechts stamt uit 1465: de zusters zaten tijdens de mis op een galerij in de kapel, onzichtbaar voor de burgers. Spinnen en weven was hun dagelijkse bezigheid.

De Moderne Devotie

Aan het eind van de veertiende eeuw kwam er binnen de middeleeuwse katholieke kerk een nieuwe spirituele beweging op onder leiding van Geert de Groote. De Groote kwam uit een rijke handelsfamilie maar haalde daar geen voldoening uit. Hij richtte zich in plaats daarvan op de religie, maar was ontevreden over de kerkelijke leiding. Hij werd de grondlegger van wat tegenwoordig de 'Moderne Devotie' wordt genoemd. Deze spirituele beweging stond voor vernieuwing van het christelijke gemeenschapsleven en is te zien als een hervormingsbeweging binnen de kerk en maatschappij.

Woongemeenschappen

Geert de Groote stichtte in Deventer de eerste woongemeenschappen van de 'Zusters des Gemeenen Levens' en iets later ook van de 'Broeders des Gemeenen Levens'. Dit waren gemeenschappen van zogenaamde leken (niet gewijde geestelijken). De zusters en de broeders predikten een geestelijke zuivering tegen de verloedering van het leven van de geestelijken en de verruwing van de volkse zeden. Hun voornaamste bezigheden waren de zorg voor de studerende jeugd en de verbetering van de leefomstandigheden van de bevolking. Tijdens de hoogtijdagen woonden er zo'n veertig zusters van het 'gemeene leven' in het Agnietenconvent.

² De gemeente Zutphen heeft het middeleeuwse klooster 'Moeders van het Rondeel' aangewezen als gemeentelijk archeologisch monument. Het terrein is gelegen tussen de Berkel en het voormalige Rabobankgebouw aan het Hagepoortplein en ligt volledig onder de grond. Recente vondsten wijzen erop het kloostercomplex nog vrijwel intact aanwezig is, beschermd onder de dikke ophogingslagen.

Mede door de Reformatie (1517) en de plunderingen die de Tachtigjarige Oorlog voortbracht, nam het aantal intredingen in het klooster sterk af. Aan het eind van de zeventiende eeuw werd het Agnietenconvent opgeheven.

Klooster Galilea

In 1456 werd het Zutphense klooster Galilea gevestigd, gelegen op de Worf (op de plaats van de huidige begraafplaats aan de Warnsveldseweg).

Bijlage 2: Folder 'Plekken van Rust en Inspiratie' Stadsklooster Zutphen